

*z Komisji Delagata
z Komisji Budżetu
21-12-17*

BIURO RADY
Mamroski
21.12.2017

Uchwała Nr

Rady Powiatu Tureckiego

z dnia

PROJEKT

w sprawie: przyjęcia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim na lata 2018 – 2020”.

Na podstawie art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1868 ze zm.) i art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 697 ze zm.), Rada Powiatu Tureckiego uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim na lata 2018 – 2020” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tureckiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2018r.

Sporządził: Sylwia Kucharska , tel. 63 / 280 – 11 – 41

RADCA PRAWNY
Anna Szczyppacka

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinnej w Turku
Edyta Michalak

UZASADNIENIE

Pieczna zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców i organizuje ją powiat. Jednym z jej zadań jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, jak również do pokonywania trudności życiowych.

Opracowanie i przyjęcie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim na lata 2018 – 2020 jest zadaniem nałożonym przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r. poz. 697 ze zm.). Zgodnie z art. 180 pkt 1 tej ustawy do zadań własnych powiatu należy: „*opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych*”. Niniejszy program jest kolejnym opracowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, bez którego nie jest możliwe właściwe realizowanie zadań z pieczy zastępczej wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Celem głównym programu jest wsparcie i rozwój pieczy zastępczej w powiecie tureckim, który zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i zadań opisanych w Programie.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim na lata 2018 – 2020 zakłada współpracę różnych podmiotów działających w obszarze pieczy zastępczej, zatem może stanowić podstawę do stworzenia sprawnego lokalnego systemu pieczy zastępczej, poprzez podniesienie jakości i efektywności podejmowanych działań.

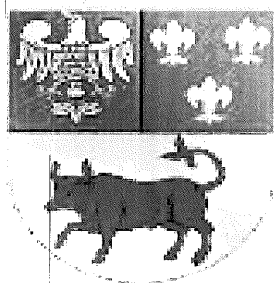
Wobec powyższego podjęcie tej uchwały jest uzasadnione.

STAROSTA
Mariusz Serko

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Turku
Sylwia Michalak

Załącznik do
Uchwały nr.....
Rady Powiatu Tureckiego
.....z dnia

***POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE TURECKIM
NA LATA 2018-2020***

TUREK 2017

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	2
II.	Organizacja systemu pieczy zastępczej.....	3
	1. Zadania samorządu gminnego w zakresie wspierania rodziny	3
	2. Zadania samorządu powiatowego w zakresie pieczy zastępczej	4
III.	Diagnoza pieczy zastępczej w powiecie tureckim	8
	1. Rodzinna piecza zastępcza	8
	2. Instytucjonalna piecza zastępcza	13
	3. Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej.....	16
IV.	Działania wspierające system pieczy zastępczej w Powiecie Tureckim	20
V.	Cele Programu	30
VI.	Limit rodzin zastępczych zawodowych	32
VII.	Planowany budżet i harmonogram	32
VIII.	Finansowanie Programu	32
IX.	Monitoring i ewaluacja	33

I. Wstęp.

Rodzina jest źródłem siły i stanowi podstawę tożsamości wychowanego w niej dziecka. Jednym z podstawowych zadań rodziny jest zapewnienie bezpieczeństwa i prawidłowego rozwoju dziecka. Rodzice dają dzieciom dach nad głową, jedzenie, ubranie, spokój, dbają o ich zdrowie, ale też przede wszystkim pozwalają czuć się bezpieczne, dają uwagę i akceptację, pozwalają wytworzyć prawidłowe więzi między dzieckiem i rodzicami a tym samym wpływają na relacje jakie dziecko tworzy z innymi osobami, przez okres całego swojego życia. Tak funkcjonująca rodzina stwarza warunki odpowiednie do prawidłowego rozwoju dziecka. Gdy tych elementów zabraknie, a rodzina nie jest w stanie funkcjonować w taki sposób by zaspokajać potrzeby dzieci, mówimy o rodzinie dysfunkcyjnej.

Rodzina dysfunkcyjna to, najkrócej mówiąc, rodzina, która nie spełnia swoich funkcji. To rodzina, która poprzez zaburzone relacje, zasady, role czy komunikację nie zapewnia dzieciom możliwości zdrowego i prawidłowego funkcjonowania. Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się często rodzinę, gdzie jedna lub kilka osób jest uzależnionych (np. od alkoholu, leków, narkotyków, pracy, jedzenia, itd.), w której dochodzi do przemocy lub też któryś z jej członków nie może realizować swojej roli ze względu na doświadczane zaburzenia psychiczne. Człowiek czerpie z doświadczeń całego swojego życia, ze wzorców swoich rodziców i dziadków. Funkcjonowanie dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej często skutkuje przejściem obecnych tam wzorców i odtwarzaniem w kolejnym pokoleniu, w swojej rodzinie. Intencją ustawodawcy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest praca z rodziną biologiczną i doprowadzenie do poprawy jej funkcjonowania tak, aby coraz mniej dzieci zmuszonych było do opuszczania domu rodzinnego. Gdy jednak przebywanie w rodzinie biologicznej jest dla dziecka zagrożające umieszczone ono zostaje w pieczy zastępczej. Jest to forma czasowa, która ma za zadanie otoczenie opieką dzieci do momentu przywrócenia ich rodzicom lub przysposobienia.

Istotą działania pieczy zastępczej jest zapewnienie umieszczonemu w niej dziecku, w okresie w którym w niej przebywania, wszystkiego czego potrzebuje do prawidłowego rozwoju, zaspokojenie emocjonalnych, społecznych, edukacyjnych oraz każdych innych potrzeb dziecka. Każde dziecko ma prawo do miłości, zrozumienia, akceptacji, przebywania w warunkach, które nie zagrażają jego zdrowiu i życiu. Nie mniej ważne jest prawo każdego dziecka do wychowania i życia w rodzinie. Ważne, bo daje możliwość prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i psychicznego, a zatem przyjmowania w przyszłości postaw pożądaných społecznie. Dobro dziecka oraz zaspokojenie wspomnianych wyżej potrzeb jest realizowane w pieczy zastępczej. W formach rodzinnych, gdzie rodzina zastępcza staje się środowiskiem dalszego rozwoju dziecka, otrzymuje ono możliwość funkcjonowania w rodzinie, gdzie panują prawidłowe wzorce wychowawcze, dzieci otacza się miłością i szacunkiem. Podobnie instytucjonalna piecza zastępcza

stanowi miejsce, gdzie dziecko uzyskuje wsparcie i dostaje możliwość funkcjonowania w bezpiecznym, sprzyjającym rozwojowi środowisku.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorządy lokalne szereg zadań, w tym opracowanie 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Wyrazem dążenia do realizacji wspomnianego zadania, a tym samym poprawy jakości życia dzieci przebywających w pieczy zastępczej, ich opiekunów oraz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, jest sprecyzowanie podejmowanych działań przez stworzenie 3 – letniego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim.

Punktem wyjściowym do opracowania niniejszego programu była ocena sytuacji realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zarówno na szczeblu samorządu gminnego, jak i powiatowego, która została przedstawiona w poniższych punktach.

II. ORGANIZACJA SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.

1. Zadania samorządu gminnego w zakresie wspierania rodziny.

W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ustawodawca samorządowi gminnemu przypisał zadania dotyczące wspierania rodziny, które polegają na:

- 1) opracowaniu i realizacji 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzeniu możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzeniu i rozwijaniu systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy rodzinie wspierającej, przy współpracy asystenta rodziny, pomagającej rodzinie przeżywającej trudności w:
 - opiece i wychowaniu dziecka,
 - prowadzeniu gospodarstwa domowego,
 - kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W Powiecie Tureckim zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na szczeblu gminnym wykonują terenowe ośrodki pomocy społecznej, których jest 9, w tym jeden miejski (MOPS Turek), dwa miejsko – gminne (MGOPS Dobra i Tuliszków) i sześć gminnych (GOPS Brudzew, Kawęczyn, Władysławów, Malanów, Turek, Przykona).

2. Zadania samorządu powiatowego w zakresie pieczy zastępczej.

Samorządowi powiatowemu ustawodawca przypisał zadania dotyczące wspierania rodziny, które polegają na:

- 1) opracowaniu i realizacji 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- 2) zapewnieniu dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- 3) organizowaniu wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- 4) tworzeniu warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- 5) prowadzeniu placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym,
- 6) organizowaniu szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego,
- 7) organizowaniu wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa,

- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 9) wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- 11) prowadzenie rejestru danych zgodnie z ustawą,
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczania w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
- 13) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo, terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonywane są za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Właściwa opieka zastępcza, budowanie prawidłowych relacji z rodzicami zastępczymi i wychowawcami (w przypadku pieczy instytucjonalnej) oraz jeśli to możliwe, naprawa zaburzonych więzi z rodziną biologiczną, dają szansę na wytworzenie w przyszłości prawidłowych relacji, poprawę funkcjonowania dziecka w zaburzonych wcześniej obszarach rozwoju. W tym kierunku pracuje zespół ludzi i instytucji składających się na system pieczy zastępczej. To również stanowi istotę działania Zespołu do spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej działającego w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, a także rodzin zastępczych oraz wszelkich instytucji związanych z opieką nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej w Powiecie Tureckim.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Ma ona charakter czasowy. Zapewnia:

- 1) czas potrzebny na pracę z rodziną biologiczną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub - gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych, bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych dziecka.

Rodziny zastępcze spokrewnione mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra). Rodzinę zastępczą niezawodową mogą stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem. Natomiast rodzina zawodowa to taka, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Obok rodziny zastępczej zawodowej, tzw. „podstawowej” istnieją dwa szczególne typy zawodowej rodziny zastępczej:

- a) specjalistyczna – w takiej rodzinie przebywają dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności lub dzieci, które mają kłopoty w funkcjonowaniu społecznym umieszczane w rodzinie zastępczej na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz małoletnie matki z dziećmi,
- b) pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego – jak sama nazwa wskazuje jest to rodzina będąca rodzajem „pogotowia” dla dzieci. W takiej rodzinie dziecko przebywa do 4 miesięcy, jednak w uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do momentu rozstrzygnięcia sytuacji prawnej dziecka.

W ww. rodzinach zastępczych może przebywać do 3 dzieci. Rodzinny dom dziecka – to miejsce, w którym może przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci. W obu wymienionych przypadkach liczba dzieci może ulec zwiększeniu, ale tylko za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wiele z ww. zadań realizuje po przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy przede wszystkim obejmują opieką rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Poza tym głównym celem i założeniem ustawy jest deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej czyli

zmniejszanie liczby dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zwiększanie liczby rodzin zastępczych zawodowych.

Reasumując powyższe samorząd powiatowy winien tak prowadzić politykę w obszarze pieczy zastępczej, aby przebywające w niej dzieci miały szansę prawidłowego rozwoju i perspektywy na przyszłe życie i tym samym dążenie do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

Schemat 1 Struktura pieczy zastępczej w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III. DIAGNOZA PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE TURECKIM

1. Rodzinna piecza zastępcza.

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za realizację zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej odpowiada organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym na terenie Powiatu Tureckiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku powołane na mocy Zarządzenia Starosty Tureckiego Nr 54/2011 z dnia 27.09.2011 r., realizujące następujące zadania:

- a) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- b) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- c) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- d) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- e) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
- f) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- g) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
- h) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- i) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- j) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- k) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,

- l) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wpieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę,
- m) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analiz dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- n) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- o) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy,
- p) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- q) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Bardzo istotnym ogniwem systemu rodzinnej pieczy zastępczej jest praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej do zadań którego należy w szczególności:

- a) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- b) przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,
- c) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- d) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- e) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- f) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie ze zmianami w ww. ustawie, może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin. Wcześniej liczba ta wynosiła 30. Od 2015r do chwili obecnej wszystkie rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka zostały objęte wsparciem i pomocą 4 koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Praca koordinatorów skupia się przede wszystkim na pracy i spotkaniach w środowisku zamieszkania rodzin zastępczych. Średnio koordynatorzy w środowisku rodzin zastępczych pojawiają się

dwa razy w miesiącu. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oprócz ścisłego kontaktu z rodziną zastępczą w swojej pracy kontaktowali się z innymi instytucjami, organizacjami czy urzędami.

Tabela nr 1: Realizacja zadań przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2013 – 2016.

L.p	Rodzaj zadania	2013	2014	2015	2016
		Ilość kontaktów/ liczba koordynatorów	Ilość kontaktów/ liczba koordynatorów	Ilość kontaktów/ liczba koordynatorów	Ilość kontaktów/ liczba koordynatorów
1.	Praca i wizyty w środowisku zamieszkania rodzin zastępczych.	1500/4	909/2	1379/4	1506/4
2.	Przygotowanie planów pomocy dziecku oraz aktualizacji planów działań.	171/4	176/2	163/4	182/4
3.	Opracowanie indywidualnych programów usamodzielnienia oraz oceny programów.	68/4	63/2	73/4	61/4
4.	Opiniowanie wniosków.	68/4	32/2	40/4	43/4
5.	Współpraca ze środowiskiem lokalnym.	327/4	357/2	484/4	629/4
Razem		2134/4	1537/2	2139/4	2421/4

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

W sytuacji gdy pomimo pomocy gminy, rodzice nie są w stanie właściwie wywiązywać się ze swoich rodzicielskich zadań, należy zapewnić dziecku opiekę i wychowanie w formie zastępczej opieki w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 2: Liczba rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka funkcjonujących w Powiecie Tureckim w latach 2012 – 2016.

L.p	Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Rodziny spokrewnione	60	58	56	50	45
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	17	20	19	20	20
3.	Rodziny zastępcze zawodowe w tym pełniące funkcję pogotowia	2	3	5	4	4
		1	1	1	1	1
4.	Rodzinne domy dziecka	2	2	2	2	2
Razem		81	83	82	76	71

Źródło: Dane własne PCPR Turek

Z powyższych danych wynika, iż najliczniejszą grupę stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, jednak ich liczba sukcesywnie spada. Na terenie powiatu funkcjonują też rodziny zastępcze niezawodowe, których liczba od 2012r utrzymuje się na podobnym poziomie.

Najmniej liczną grupę stanowią rodziny zastępcze zawodowe i rodzinne domy dziecka. Natomiast liczbą dzieci i pełnoletnich wychowanków przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej od 2012r. przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 3: Liczba dzieci i pełnoletnich wychowanków przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Tureckim w latach 2012-2016.

L.p	Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci i pełnoletnich wychowanków przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej				
		2012	2013	2014	2015	2016
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	74	68	66	60	56
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	23	23	23	25	25
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniąca funkcję pogotowia	7	15	15	16	21
4.	Rodzinne domy dziecka	17	18	18	15	12
	Razem	121	124	122	116	114

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

W związku z wnioskiem prezesa stowarzyszenia Dom Rodzinny „PRZYSTAŃ”, które prowadziło do 2016r. dwa rodzinne domy dziecka na zlecenie Powiatu Tureckiego, prowadzony był proces stopniowego wygaszania jednego rodzinnego domu dziecka. W związku z tym od stycznia 2017 roku funkcjonuje tylko jeden rodzinny dom dziecka. Stowarzyszenie Dom Rodzinny „PRZYSTAŃ” planuje podnosić standard świadczonych usług poprzez doposażenie i rozwój infrastruktury.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych wynosi dla rodzin spokrewnionych 660, a dla pozostałych 1.000zł miesięcznie. Ponadto na dziecko, które posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek w kwocie 200zł. Poza tym rodzinie na jej wniosek można przyznać świadczenia fakultatywne, których wysokość nie jest określona w ustawie. Ponadto rodzinom zastępczym zawodowym przysługują wynagrodzenia w wysokości 2500 zł brutto dla rodziny zastępczej zawodowej i 3100 zł brutto dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Oprócz świadczeń przyznawanych na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej Stowarzyszenie Dom Rodzinny „PRZYSTAŃ”, które prowadzi na zlecenie powiatu rodzinny dom dziecka, na rzecz każdego dziecka przebywającego w rodzinnych domach dziecka otrzymuje dotację. Jej wysokość wzrosła z kwoty 875 w roku 2012 do kwoty w 964zł w 2017r.

Całkowite koszty utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej obrazuje tabela poniżej.

Tabela nr 4: Koszty utrzymania dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2016.

L.p	Rodzaj pomocy	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Koszty świadczeń na dzieci przebywających w pieczy zastępczej	817.198,16 zł	938.910,03 zł	649.174,33 zł	839.800,63zł	884.093,40zł
2.	Wynagrodzenie dla rodzin zawodowych	63.114,58 zł	81.084,05 zł	81.940,96 zł	125.400,56zł	121.671,98zł
3.	Wysokość dotacji na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka	158.984,29 zł	170.535,49 zł	115.087,90 zł	122.302,20zł	114.941,17zł
RAZEM		1.039.297,03zł	1.190.529,57zł	846.203,19zł	1.087.503,39zł	1.120.706,55zł

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

Priorytetem dla Powiatu Tureckiego jest rozwój i promowanie rodzinnej pieczy zastępczej. W związku z tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku od 2013r. prowadzi nabory i kwalifikacje oraz szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe. Udział w szkoleniu jest bezpłatny. Szkolenie do 2013r odbywały się programem PRIDE, trwały około 60 godzin i obejmowały część wykładową, treningową, praktyczną oraz wizyty domowe. Prowadzone było przez dwóch trenerów - pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Wprowadzenie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spowodowało, że wszystkie programy szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego były ważne do końca 2013 roku. W związku z tym pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie napisali autorski program dla ww. kandydatów pn. „MÓJ DOM TWOIM DOMEM”. Program przeznaczony jest do szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Program został napisany przez psychologa, pracownika socjalnego oraz dwóch koordynatorów pod kierownictwem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Turku. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 19.11.2013r. nr 22/2013/RZ zatwierdził ww. program na 5 lat.

Również w ramach prowadzenia naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku pod koniec 2013r. przygotowało ulotki i plakaty, które upowszechniono w bezpłatnych gazetach w poszczególnych gminach powiatu, w urzędach gmin i miast, ośrodkach pomocy społecznej, placówkach oświatowych, placówkach leczniczych, urzędzie pracy, dużych zakładach pracy oraz w innych placówkach, organizacji i instytucji funkcjonujących na terenie Powiatu Tureckiego. Takie procedury poszukiwania kandydatów powtarzane są corocznie.

Jak widać z przedstawionych wyżej danych liczba rodzin zastępczych/ prowadzących rodzinne domy dziecka oraz umieszczanych dzieci i pełnoletnich wychowanków ma tendencję spadkową. Z rodzinami zastępczymi i prowadzącym rodzinny dom dziecka pracuje 4 koordynatorów rodzinnej pieczy

zastępczej. Jest to niezbędne w celu zapewnienia właściwej i zgodnej z prawem pomocy rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka. Po drugie powoli udaje się też uzawodowić pieczę zastępczą i liczba rodzin zastępczych zawodowych utrzymuje się na podobnym poziomie. Bardzo ważne jest to, aby z jednej strony byli oni profesjonalni, a z drugiej pełne miłości i troski o dzieci pozbawione opieki i miłości rodzin naturalnych. Powiat Turecki zmagają się jednak cały czas z brakiem nowych osób chcących zajmować się rodzinną pieczę zastępczą zawodową.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest prowadzona przez powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Na terenie Powiatu Tureckiego w okresie od 1 stycznia 2012r do 31 grudnia 2016r. funkcjonowały 2 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego, tj.

- Dom dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie prowadzony przez Stowarzyszenie Nowy Świat.
- Dom dla Dzieci i Młodzieży w najpierw w Turku, a następnie w Kaczkach Średnich prowadzony przez Tureckie Stowarzyszenie na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę” w Turku.

Tabela nr 5: Liczba dzieci i osób pełnoletnich przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Tureckim w latach 2012 – 2016.

L.p	Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Domu dla Dzieci i Młodzieży					
	Turek	34	31	0	0	0
	Kaczki Średnie	0	0	14	17	15
2.	Dom dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie	32	31	38	34	31
Razem		66	62	52	51	46

Źródło: Dane własne PCPR Turek

Zmiana miejsca prowadzenia placówki opiekuńczo – wychowawczej w Turku i przeniesienie jej do miejscowości w Kaczkach Średnich było związane z dochodzeniem do standardów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i zmniejszeniem liczby dzieci w placówce oraz podniesieniem jakości świadczonych przez placówkę usług. W związku z tym został wybudowany nowy budynek gdzie zostało przygotowane miejsca dla 14 dzieci i pełnoletnich wychowanków. Pozostałe 17 wychowanków z placówki w Turku zostało:

- przeniesionych do placówki w Nowym Świecie – 8,
- umieszczonych w rodzinie zastępczej - 3,
- część się usamodzielnili -6.

W ten sposób udało się zrealizować w odniesieniu do Domu dla Dzieci i Młodzieży w Turku koncepcję zawartą w „Projekcie przekształcenia całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu powiatu tureckiego”, stanowiącym część programu pn. „System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Powiatu Tureckiego na lata 2006 – 2015”.

Zgodnie z otrzymaną informacją od Zarządu Stowarzyszenia „Dajmy Szansę” wynika, iż w latach 2018 – 2020 zamierza kontynuować działania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez prowadzeniem Domu dla Dzieci i Młodzieży w Kaczkach Średnich dla 14 wychowanków.

Natomiast placówka opiekuńczo – wychowawczej w Nowym Świecie miała zostać przekształcona w dwie placówki do 14 dzieci każda. Taką możliwość daje art. 106 ust 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który mówi, iż Wojewoda może zezwolić na funkcjonowanie w jednym wielorodzinnym budynku więcej niż jednej placówki opiekuńczo – wychowawczej do 14 dzieci, uwzględniając specyfikę zadania tych placówek oraz potrzeby środowiska lokalnego w przypadku lokali stanowiących odrębną nieruchomość w rozumieniu przepisów o własności lokali.

Jednak ze względu na spadającą liczbę dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, podjęto decyzje o stopniowym wygaszaniu liczby miejsc do wymagane 14 osobowego stanu.

Tabela nr 6: Instytucjonalna piecza zastępcza w Powiecie Tureckim na stan 31.12.2016r.

L.p	Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Stan na 31.12.2016r.
1.	Dom dla Dzieci i Młodzieży w Kaczkach Średnich	14
2.	Dom dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie	30
Razem		44

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu Tureckiego przebywają dzieci z terenu powiatu tureckiego oraz innych powiatów.

Tabela nr 7: Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2016.

L.p	Powiat Pochodzenia	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Pochodzący z terenu Powiatu Tureckiego	35	32	29	31	26
2.	Pochodzących z innych powiatów	31	30	23	20	20
Razem		66	62	52	51	46

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

Nowych umieszczeń dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Tureckim było:

- w 2012 r.- 4, w tym 1 z powiatu tureckiego,
- w 2013r. – 0,
- w 2014r. – 1, w tym 1 z powiatu tureckiego,

- w 2015r. – 3, w tym 3 z powiatu tureckiego,
- w 2016r. – 2, w tym 1 z powiatu tureckiego,

Każdy powiat w myśl obowiązujących przepisów, jako właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na jego utrzymanie.

Tabela nr 8: Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Tureckiego w latach 2012-2016

Lp.	Placówka opiekuńczo – wychowawcza	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Dom dla Dzieci i Młodzieży w Kaczkach Średnich	2.315,00	2.545,00	2.675,00	I kwartał 2.675,00 II do IV kwartał 2.707,00	2753,00
2.	Dom dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie	2.315,00	2.545,00	2.610,00	I kwartał 2610,00 II do IV kwartał 2641,00	2686,00

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

Tabela nr 9: Całkowite koszty utrzymania dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012- 2016.

Lp.	Placówka opiekuńczo – wychowawcza	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Domu dla Dzieci i Młodzieży					
	Turek	827.831,55	937.873,56	-	-	-
	Kaczki Średnie	-	-	299.600,00	453.432,00	462.326,39
2.	Dom dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie	879.700,00	946.411,61	776.754,64	1.017.087,30	966.960,00
	Razem	1.707.531,55	1.884.285,17	1.076.354,64	1.470.519,30	1.429.286,39
	w tym zwroty kosztów z innych powiatów	785.158,39	909.632,26	480.240,00	621.416,00	608235,68

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

Jak widać z wyżej przedstawionych danych liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej spada. Bardzo istotne jest również to, że jest ograniczona liczba nowych umieszczeń w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Tym samym Powiat Turecki dąży do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, a w zakresie którym już istnieje podnosi jakość opieki i pomocy dzieciom w niej umieszczonym.

3. Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zakres, formy i zasady usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) oddzielając tę grupę wychowanków od usamodzielniającej się młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej, domy dla matek z małoletnimi dziećmi (jednostki pomocy społecznej), młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne, schroniska dla nieletnich itp. (placówki działające w systemie edukacji), zakłady poprawcze. Proces usamodzielniania tej drugiej grupy wychowanków przebiega na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Tabela nr 10: Koszty utrzymania pełnoletnich wychowanków przebywających pieczy zastępczej w latach 2012 – 2016.

KONTYNUOWANIE NAUKI										
	2012		2013		2014		2015		2016	
	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy
Rodziny zastępcze	43 /316	184.584,05	43/371	184.386,06	40/244	107.156,40 (w tym EFS 7.500,00)	36/317	155.570,57	34/318	159.365,09
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	18/114	62.421,12	19/116	57.083,12	12/94	42.762,44	14/114	55.130,63	12/105	51410,10
MOW/MOS	4/38	18.775,80	5/31	14.839,59	5/30	14.328,90	3/16	8.040,60	2/7	3.616,20
Razem	65/468	265.780,97	67/518	256.308,77	57/368	164.247,74	53/447	218.741,80	48/430	214.391,39
USAMODZIELNIENIA										
	2012		2013		2014		2015		2016	
	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy
Rodziny	10/10	46.146,00 (w tym EFS	7/7	32.964,00 (w tym EFS	1/1	4.941,00	1/1	1890,00	0/0	0,00

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE TURECKIM NA LATA 2018 – 2020

zastępcze		21.423,00		9.882,00)						
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4/4	19.794,00 (w tym EFS 3.294,00)	3/3	11.550,00	2/2	13.200,00	2/2	13.188,00	2/2	13.188,00
MOW/MOS	0	0	1/1	6.588,00	0	0	1/1	4.941,00	1/1	5.166,00
Razem	14/14	65.940,00	11/11	51.102,00	3/3	18.141,00	4/4	20.019,00	3/3	18.354,00
ZAGOSPODAROWANIE										
	2012		2013		2014		2015		2016	
	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy	Ilość osób /ilość świadczeń	Wartość udzielonej pomocy
Rodziny zastępcze	5/5	15.416,03	5/5	21.048,08	6 /6	19.094,78	4/4	19.524,66	3/3	7.847,00
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	6/6	15.880,26	6/6	9.000,00	0	0	4/4	6.000,00	0/0	0,00
MOW/MOS	0	0	2/2	9.826,43	0	0	2/2	9.881,00	0/0	0,00
Razem	11/11	31.296,29	13/13	39.874,51	6/6	19.094,78	10/10	35.405,66	3/3	7.847,00

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą, jest trudność w pozyskaniu mieszkania i tym samym stworzenia sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych. W związku z tym powiat turecki podjął decyzję o finansowaniu pomocy dla osób usamodzielnianych z pieczy zastępczej, pracujących się i uczących się, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem pokoju/lokalu.

Ponadto osoby te cechuje często bierność, niechęć do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niska motywacja do zdobywania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Okoliczności te utrudniają opracowanie i realizację programów usamodzielnienia. Z tego powodu powiat wprowadził inną procedurę przygotowywania programu usamodzielnienia, który opiera się na szczegółowym opracowaniu wspólnie z wychowankiem celów działań do poszczególnych etapów programu. Zatem nadal uzasadnione jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób, umożliwiającą młodym osobom rozpoczęcie samodzielnego życia.

Tabela nr 11 Ilość osób usamodzielniających się z rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, MOS i MOW w latach 2012 -2016.

	2012	2013	2014	2015	2016
Rodziny zastępcze	13	10	10	8	11
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	6	6	1	6	2
MOW/MOS	1	2	0	2	0
Razem	20	18	11	16	13

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

IV. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE SYSTEM PIELCZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE TURECKIM

W obszarze działalności na rzecz dziecka i rodziny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej korzysta z pomocy i wsparcia innych instytucji, których zaplecze ma istotne znaczenie dla tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi systemu pieczy zastępczej w Powiecie Tureckim. Samo również podejmuje szereg działań wspierających system pieczy zastępczej na terenie naszego powiatu.

Wśród nich należy w szczególności wymienić:

1) ośrodki pomocy społecznej. Ich zadaniem jest udzielanie pomocy rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Pomoc ta sprowadza się nie tylko do form pieniężnych i rzeczowych, przybiera ona także postać pracy socjalnej i poradnictwa ze strony specjalistów. To również ośrodki pomocy społecznej zostały wyznaczone przez burmistrzów i wójtów do realizacji zadań związanych z pracą z rodzinami zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z analizy przeprowadzonej przez ośrodki pomocy społecznej wynika, iż głównymi przyczynami korzystania przez rodziny z ich pomocy są bezrobocie, alkoholizm, ubóstwo, rozpad rodziny, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niepełnosprawność i przewlekłe choroby. Popadanie rodzin w trudną sytuację materialną, narastanie konfliktów rodzinnych i zjawiska przemocy domowej, przestępczość wśród dzieci i młodzieży, w konsekwencji prowadzi do zaburzenia funkcjonowania rodziny, rozluźnienia więzi rodzinnych, utraty kontroli rodziców nad dziećmi i tym samym do występowania problemów wychowawczych. Dlatego ważne jest udzielanie pomocy osobom i rodzinom w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach życiowych, jakich nie mogą one same pokonać przy wykorzystaniu własnych możliwości i posiadanych środków.

Swoje zadania ośrodki pomocy społecznej do tej pory realizowały głównie przez pracowników socjalnych. Obecnie w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu dokonuje analizy sytuacji rodziny i gdy uzna za konieczne przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, występuje z wnioskiem do kierownika ośrodka o jego przydzielenie. Tak też nastąpiło w przypadku 520 rodzin, którym przydzielano pomoc asystentów rodziny w latach 2012 – 2016 z takich powodów jak przemoc, uzależnienia, niewydolność wychowawczą i niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niepełnosprawność, ubóstwo, alkoholizm, wielodzietność.

Tabela nr 12: Stan zatrudnienia asystentów rodziny w poszczególnych gminach w latach 2012 – 2016.

ROK	2012	2013	2014	2015	2016
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	Liczba asystentów	Liczba asystentów	Liczba asystentów	Liczba asystentów	Liczba asystentów
Malanów	0	3	3	2	1
Kawęczyn	0	1	1	1	1
Tuliszków	0	3	2	2	2
Brudzew	0	1	1	1	1
Turek	0	2	0	1	1
Przykona	0	1	1	1	1
Turek	4	4	3	3	3
Władysławów	0	1	1	1	1
Dobra	0	1	1	1	1
OGÓLEM	4	17	13	13	12

Źródło: Ośrodki pomocy społecznej z Powiatu Tureckiego.

Tabela nr 13: Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą asystentów rodziny w poszczególnych gminach w latach 2012 – 2016.

ROK	2012		2013		2014		2015		2016	
	Liczba		Liczba		Liczba		Liczba		Liczba	
	rodzin	dzieci	rodzin	dzieci	rodzin	dzieci	rodzin	dzieci	rodzin	dzieci
Malanów	0	0	18	45	17	45	10	29	9	26
Kawęczyn	0	0	12	26	11	24	13	28	12	38
Tuliszków	0	0	11	34	13	34	13	40	13	41
Brudzew	0	0	9	17	11	23	6	15	6	17
Turek	0	0	16	49	0	0	13	40	11	31
Przykona	0	0	6	20	6	21	6	24	6	25
Turek	42	97	40	91	30	81	35	84	38	80
Władysławów	0	0	6	19	7	13	6	15	6	14
Dobra	0	0	20	Brak danych	20	Brak danych	11	Brak danych	11	Brak danych
OGÓLEM	42	97	138	301	115	241	113	275	112	272

Źródło: Ośrodki pomocy społecznej z Powiatu Tureckiego.

Z powyższych danych wynika, iż od dwóch lat ilość rodzin objętych pracą asystenta utrzymuje się na podobnym poziomie nieznacznie zmalała. Każde środowisko, w którym pracuje asystent, to środowisko potencjalnie zagrożone odebraniem dzieci i umieszczeniem w pieczy zastępczej. W tym celu każda z gmin przyjęła na swoim terenie miejskie i gminne programy wspierania rodziny, w których położono duży nacisk na pracę z rodziną, zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, wyrównywanie szans i zapewnienie bezpieczeństwa oraz możliwości rozwoju w środowisku lokalnym.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce

zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę

i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wydatki ponoszone przez gminy z terenu Powiatu Tureckiego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 14: Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej ponoszone przez gminy, z których pochodzą dzieci w latach 2012 – 2016.

Gmina / miasto	2012	2013	2014	2015	2016
Miasto Turek	6.780,28zł	25.207,69zł	27.613,75zł	55.302,63zł	79.281,95zł
Gmina Turek	-	298,38 zł	-	5.500,00 zł	10.500,00zł
Gmina Władysławów	1.025,97 zł	4.618,13 zł	11398,94zł	16.918,69zł	23.435,16
Gmina Kawęczyn	-	1.230,65 zł	5.993,42 zł	18.875,94zł	30.020,46zł
Gmina Przykona	-	856,87zł	2.306,61zł	4.627,07zł	6.090,21zł
Gmina Tuliszków	1.252,61 zł	2.513,45zł	18.667,87zł	23.489,61zł	43716,16zł
Gmina Brudzew	936,76 zł	1.407,33 zł	8.623,96zł	18.288,60zł	2.841,02
Gmina Dobra	3.023,52 zł	10.967,25 zł	18.080,41zł	20.590,32zł	20.694,33zł
Gmina Malanów	-	-	-	2.829,25zł	12.361,86zł
RAZEM	13.019,14zł	47.099,75zł	92,684,96	166.422,11zł	228.941,15zł

Źródło: Ośrodki pomocy społecznej z Powiatu Tureckiego.

Jak wynika z informacji przedstawionych z tabeli ogólne koszty ponoszone przez gminy na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wykazują tendencję rosnącą i należy sądzić, iż koszty te z roku na rok będą się zwiększały, co będzie również wymagało zaangażowania większej kadry specjalistów. Już w tej chwili w przypadku niektórych gmin odnotowuje się 100% wzrost tych kosztów. Dlatego ważne jest wypracowanie sprawnego systemu komunikowania się i przepływu informacji o pojawiających się zagrożeniach w funkcjonowaniu rodziny pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi w sferze wspierania rodzin, zarówno na szczeblu gminnym i powiatowym, aby można było skutecznie zapobiegać odbieraniu dzieci z rodzin naturalnych i umieszczaniu ich w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2) Zespoły Interdyscyplinarne powoływane w gminach, których zadaniem jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Z uzyskanych informacji wynika, iż w latach 2012 – 2016 do prac Zespołów Interdyscyplinarnych zostało zgłoszonych łącznie 260 rodzin, w których przebywały małoletnie dzieci. Z danych ops-ów wynika, iż liczba rodzin zgłaszana do prac zespołów co rok wzrasta. W celu pomocy rodzinom zespoły podejmowały następujące działania:

- wskazanie możliwości pomocy psychologicznej i prawnej oraz w formie poradnictwa medycznego, zawodowego i rodzinnego,
- praca socjalna (wizyty w środowisku),
- informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych,
- monitoring przez inne służby w tym Komendę Powiatową Policji,
- informowanie Sądu Rejonowego,
- wgląd w sytuację rodziny, zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa,
- realizacja programów korekcyjni – edukacyjnych,
- wskazanie możliwości skorzystania z pomocy instytucji i podmiotów świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz potrzebujących, dotkniętych przemocą,
- monitorowanie środowiska przez dzielnicowego,
- wskazanie możliwości udziału w warsztatach terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- skierowanie sprawców przemocy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu podjęcia leczenia odwykowego.

3) Komendę Powiatową Policji w Turku, gdzie na szczególną uwagę zasługują programy prewencyjne realizowane przez policjantów Zespołu ds. Nieletnich i Patologii, które przyczyniają się do poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu, w tym poczucia bezpieczeństwa jego mieszkańców. Ponadto policjanci podejmowali wiele interwencji w rodzinach z małoletnimi dziećmi, spowodowanych agresją sprawcy, alkoholem czy nieporozumieniami rodzinnymi, w przypadkach tego wymagających zakładają Niebieskie Karty. Dużym problemem była i jest przestępczość wśród małoletnich wynikająca z ich niewłaściwego zachowania spowodowanego spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków i dopalaczy, kradzieżami, rozbojami, gdzie również podejmowali szereg interwencji.

Tabela nr 15: Liczba przeprowadzonych interwencji z udziałem małoletnich; liczba założonych niebieskich kart w latach 2012 – 2016.

Lp.	Lata	Liczba	
		interwencji z udziałem małoletnich z tego założonych niebieskich kart	interwencji policji związanych ze zjawiskiem np. alkoholu, zażywania narkotyków dopalaczy, kradzieży czy rozbojów, wśród nieletnich
1.	2012	31/4	54
2.	2013	33/1	108
3.	2014	72/4	56
4.	2015	27/0	61
5.	2016	31/2	77
Razem		194/11	356

Źródło: Dane KPP w Turku.

4) Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Turku, która jest placówką oświatową udzielającą pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej, wsparcia wychowawczego rodzicom, których dzieci mają problemy w nauce, gorzej się rozwijają i sprawiają problemy wychowawcze, świadczą poradnictwo szkolne i zawodowe. Również poradnia podejmuje szereg działań na rzecz wspierania rodzin w Powiecie Tureckim, wśród których warto wymienić: terapię rodzin, badania i wydawanie opinii (orzeczeń), zgłaszanie do sądu przypadków przemocy w rodzinie, prowadzenie różnych rodzajów terapii dla dzieci i młodzieży.

5) Sąd Rejonowy w Turku (III Wydział Rodzinny i Nieletnich) zasięgiem swojego działania obejmuje cały Powiat Turecki. Dla mieszkańców naszego powiatu jest to najbliższa jednostka sądownictwa. Jednym z wydziałów Sądu Rejonowego jest III Wydział Rodzinny i Nieletnich, który rozpoznaje sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego za wyjątkiem spraw o rozwód, separację i ubezwłasnowolnienie, a ponadto sprawy dotyczące demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, dotyczące leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz środków odurzających i psychotropowych. Przy Sądzie Rejonowym działa Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, w ramach którego kuratorzy sądowi realizują zadania o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym. Z powodów takich jak przemoc fizyczna i psychiczna, niewydolność wychowawcza czy alkoholizm rodziny obejmowane są nadzorem kuratora, jak również dochodzi do umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Praca kuratorów w szczególności zmierza do przywrócenia rodzicom władzy rodzicielskiej i uchylenia nadzoru.

Tabela nr 16: Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora; liczba dzieci z rodzin objętych nadzorem; liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i liczba rodzin, którym przywrócono władzę rodzicielską i uchylono nadzór kuratora w latach 2012 – 2016.

Lp.	Rok	Liczba			
		rodzin objętych nadzorem kuratora	dzieci z rodzin objętych nadzorem kuratora	dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	rodzin, którym przywrócono władzę rodzicielską i uchylono nadzór kuratora
1.	2012	29	50	6	21
2.	2013	20	36	8	10
3.	2014	22	35	2	8
4.	2015	42	65	2	7
5.	2016	54	89	3	12
Razem		167	275	21	58

Źródło: Dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Turku.

6) W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku od 2012 roku pozyskuje środki finansowe od Wojewody Wielkopolskiego na realizację programu **korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy**, którego celem jest reedukacja zachowań agresywnych, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec innych osób oraz odpowiedzialności za popełnione czyny związane z przemocą. Zauważalny jest spadek środków przeznaczanych na ten cel.

Tabela nr 17: Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego w latach 2012 – 2016.

Lp.	Podmiot realizujący	Rok	Kwota dotacji
1.	Tureckie Stowarzyszenie na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę”	2012	9.360,00
2.	Stowarzyszenie Kawęczyńskie Towarzystwo Rozwoju	2013	7.600,00
3.	Tureckie Stowarzyszenie na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę”	2014	7.000,00
6.	Tureckie Stowarzyszenie na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę”	2015	7.000,00
7.	Stowarzyszenie Kawęczyńskie Towarzystwo Rozwoju	2016	4.400,00
Razem			35.360,00

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku od wielu lat podejmuje działania mające na celu

budowanie lokalnego systemu wsparcia dziecka i rodziny w naszym powiecie. W tym celu przystępowało do wielu konkursów i programów składając projekty dzięki, którym pozyskiwało środki finansowe, w tym na zatrudnianie specjalistów: asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 18: Realizacja programów i projektów w zakresie pieczy zastępczej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku w latach 2012 – 2016.

Rok	Nazwa projektu / programu	Zadanie	Kwota dofinansowania	Wkład własny	Źródło współfinansowania
2012	„Na jutro pracujemy już dziś – Program na rzecz osób niepełnosprawnych i wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze w Powiecie Tureckim”	Wynagrodzenie dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologa dla rodzin zastępczych. Świadczenia pieniężne z tytułu usamodzielnienia wychowanków. Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania w rodzinie zastępczej. Udział wychowanków w szkoleniach i kursach o charakterze zawodowym	108.186,84		Unia Europejska w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
		Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania wychowanka w rodzinie zastępczej.		41.672,69	Powiat Turecki (wkład własny)
2013	„Na jutro pracujemy już dziś – Program na rzecz osób niepełnosprawnych i wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze w Powiecie Tureckim”	Zatrudnienie dwóch: – koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, – psychologów, – pedagogów. Świadczenie pieniężne z tytułu usamodzielnienia wychowanków. Udział wychowanków w szkoleniach i kursach o charakterze zawodowym	189.820,35		Unia Europejska w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
		Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania wychowanka w rodzinie zastępczej.		37.738,46	Powiat Turecki (wkład własny)
	„Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2013”	Wynagrodzenie dla powstających w 2013r. rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	5.579,04		Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
				7.546,09	Powiat Turecki
Resortowy program wspierania rodziny i	Wydatki związane z zatrudnieniem	19.540,49		Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE TURECKIM NA LATA 2018 – 2020

	systemu pieczy zastępczej na rok 2013 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Turku dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej		43.444,26	Powiat Turecki
2014	Na jutro pracujemy już dziś – Program na rzecz osób niepełnosprawnych i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z Powiatu Tureckiego”	Udział w szkoleniach i kursach o charakterze zawodowym. Funkcjonowanie Punktu Interwencji Kryzysowej.	87.226,00		Unia Europejska w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
		Pomoc pieniężna na: – pokrycie kosztów kontynuacji nauki, – wypłatę zagospodarowania, – wypłatę usamodzielnienia, – pokrycie kosztów utrzymania wychowanka w rodzinie zastępczej.		27.845,72	Powiat Turecki (wkład własny)
	Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2014”Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	Wydatki związane z zatrudnieniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Turku dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	30.000,00		Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
				44.925,88	Powiat Turecki (wkład własny)
	„Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014”	Wydatki związane z wynagrodzeniami dla powstających w 2014r. rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka oraz wydatki związane ze świadczeniami dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka (dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejsce zamieszkania i świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka)	24.429,00		Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
			33.477,29	Powiat Turecki (wkład własny)	
2015	Resortowy program wspierania rodziny i	Wydatki związane z zatrudnieniem	51.808,14 zł		Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

	systemu pieczy zastępczej na rok 2015 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Turku czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej		78.680,47	Powiat Turecki (wkład własny)
2016	Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2016 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	Wydatki związane z zatrudnieniem w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Turku czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej		43.290,00 zł	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
				124.598,55	Powiat Turecki (wkład własny)
Razem			559.879,86	439.929,41	

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku w maju 2014r. powołało **Punkt Interwencji Kryzysowej**, w ramach którego bezpłatnego wsparcia i pomocy udzielają psychopedagog, psycholog, pracownik socjalny i prawnik.

Do zadań Punktu Interwencji Kryzysowej należy udzielanie doraźnej, krótkoterminowej pomocy osobom dorosłym, dzieciom oraz rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, trudnej i obejmuje:

- rozmowy interwencyjne,
- zmniejszenie objawów reakcji kryzysowej,
- poradnictwo i wsparcie psychologiczne,
- pomoc prawną i socjalną,
- współpraca z instytucjami i organizacjami powołanymi do wspomagania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc obejmowała również diagnozę problemu, informowanie, pracę socjalną, interwencje i skierowania. Wśród problemów, z jakimi spotykali się specjaliści z Punktu pojawiały się: alkoholizm, konflikty rodzinne, narkotyki, przemoc w rodzinie, choroba psychiczna, problemy wychowawcze, problemy relacyjne i emocjonalne, żałoba.

Punktu Interwencji Kryzysowej od dnia 30 września 2014 r. stał się działem w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Turku.

9) Poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone bezpłatnie osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Turku poradnictwo specjalistyczne jest świadczone od 2013r., a liczbę udzielonych porad przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 19: Liczba udzielonych porad psychologicznych i prawnych w ramach prowadzonego poradnictwa specjalistycznego w latach 2012 – 2016.

Lp.	Liczba porad	2013	2014	2015	2016
1.	psychologicznych	26	44	67	35
2.	prawnych	69	38	94	46
Razem		95	82	161	81

Źródło: Dane własne PCPR Turek.

V. CELE PROGRAMU.

Cel główny Programu: *Wsparcie i rozwój pieczy zastępczej w powiecie tureckim.*

Cele szczegółowe Programu i przypisane do nich zadania.

Cel szczegółowy nr 1:

Promowanie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Tureckim.

Zadania:

1. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego i promowanie w środowisku lokalnym, rodzinnym form pieczy zastępczej.
2. Pozyskiwanie kandydatów do tworzenia i realizacji rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych i prowadzenia rodzinnych domów dziecka.
4. Opracowywanie i wdrażanie programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.
5. Szkolenia kadr pieczy zastępczej.
6. Stworzenie modelu przepływu informacji oraz współpracy między instytucjami działającymi w obszarze pieczy zastępczej.
7. Rozwój współpracy asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy nr 2:

Wspieranie istniejących form pieczy zastępczej.

Zadania:

1. Dopuszczenie istniejących i tworzonych rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka.
2. Tworzenie rodzin pomocowych.
3. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych, rodzinnych domów dziecka mających na celu podnoszenie ich kompetencji.
4. Zapewnienie pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej rodzinom zastępczym zawodowym, niezawodowym, rodzinnym domom dziecka.
5. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka.
6. Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego.
7. Zapewnienie pomocy i wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

8. Podnoszenie jakości funkcjonowania placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu Tureckiego.
9. Organizowanie szkoleń kadry kierowniczej placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu Powiatu Tureckiego.

Cel szczegółowy nr 3:

Pomoc i wsparcie dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zadania:

1. Rozwój wolontariatu na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
2. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.
3. Organizowanie warsztatów i szkoleń dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
4. Zapewnienie pomocy psychologicznej i prawnej dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.
5. Zapewnienie pomocy i wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Organizowanie grup wsparcia dla wychowanków rozpoczynających proces usamodzielnienia.

Cel szczegółowy nr 4:

Pomoc i wsparcie usamodzielnianym wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zadania:

1. Pomoc w opracowywaniu programów usamodzielnienia, wprowadzenie nowych programów usamodzielnienia i długofalowy proces usamodzielnienia.
2. Pomoc w podnoszeniu przez usamodzielniających się wychowanków kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych.
3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, zagospodarowanie i kontynuowanie nauki.
4. Przyznawanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem pokoju/lokalu.
5. Współpraca z instytucjami i organizacjami na rzecz kompleksowego wsparcia usamodzielnianego wychowanka.

Cel szczegółowy nr 5:

Reorganizacja placówki opiekuńczo – wychowawczej w Nowym Świecie.

Zadania:

1. Monitorowanie stopniowego opuszczania/usamodzielniania się wychowanków umieszczonych w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

VI. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, iż w 3-letnim powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej musi być wskazany limit rodzin zastępczych zawodowych. Zatem uwzględniając doświadczenie ubiegłych 3 lat realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim w latach 2015 – 2017, jak również możliwości finansowe powiatu tureckiego.

Tabela nr 20: Limit nowo zakładanych rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015 – 2017 w powiecie tureckim.

Lp.	Rok	Liczba rodzin zawodowych
1.	2018	1
2.	2019	1
3.	2020	1

VII. PLANOWANY BUDŻET I HARMONOGRAM.

Realizacja zadań ujętych w Programie uzależniona będzie od możliwości finansowych powiatu, a także od wielkości środków pozyskanych z zewnątrz. Powiat będzie dokładał wszelkich starań aby zadania z zakresu pieczy zastępczej ujęte w niniejszym Programie realizowane były zgodnie z potrzebami.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Realizacja poszczególnych zadań, dla osiągnięcia zamierzonych celów, odbywać się będzie sukcesywnie, w ścisłej zależności od posiadanych zasobów/środków finansowych:

- z budżetu powiatu tureckiego,
- z dotacji celowych z budżetu państwa,
- z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- z programów i konkursów krajowych, lub budżetu państwa,
- z dotacji i środków pochodzących z innych źródeł.

IX. MONITORING I EWALUACJA.

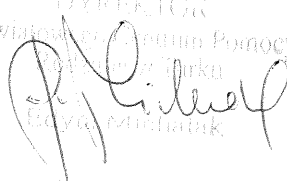
Monitoring zapisów strategicznych „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim na lata 2018 – 2020” odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy i oceny zebranych informacji na temat realizacji kierunków działań ujętych w Programie. Ponadto będzie polegał na dokonywaniu modyfikacji tych zadań w przypadku zajścia istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Turku i rocznego sprawozdania z efektów działalności organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku. Program jest spójny z Powiatową Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025.

Program został opracowany przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Turku.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Turku

Ewa Michalik